INFOARK
UNGES SUNDHED OG TRIVSEL

Sundhed, trivsel og sygdom

- Børn og unges sundheds- og trivselsproblemer i skole og ungdomsuddannelser hænger ofte sammen med mentale og sociale problemer, for eksempel stress, depression og psykiske sygdomme. (7)
- Mentale helbredsproblemer er den hyppigste årsag til frafald på erhvervsuddannelserne. (8)
- Børn og unge der oplever, at deres seksualitet eller kønsidentitet ikke accepteres af fællesskabet, eller at de bliver udsat for mobning og diskrimination på grund af deres seksualitet eller kønsidentitet i skolen eller ungdomsuddannelsen, får oftere sundheds- og trivselsproblemer. (5, 9)
- Det er i ungdomsårene, at flest bliver smittet med sexsygdomme som klamydia, kønsvorter og herpes. At være smittet med en sexsygdom kan påvirke ens trivsel og livskvalitet. (10)
- Unge der er smittet med for eksempel kønsvorter og hiv oplever både sociale, psykiske og seksuelle problemer som påvirker deres trivsel og livskvalitet negativt. (11)

Seksualitet, køn og trivsel

- 90 % af befolkningen mellem 16 og 95 år mener, at et godt sexliv er vigtigt, meget vigtigt eller særdeles vigtigt. (10)
- Seksualitet, sundhed og livsstil påvirker hinanden gensidigt – både positivt og negativt. Et godt sexliv kan have positiv indflydelse på livskvalitet, ligesom en sund livsstil kan øge den seksuelle trivsel. Seksuelle overgreb, problemer og sexsygdomme kan påvirke livskvaliteten negativt, og sygdom, stofmisbrug og usund livsstil kan påvirke sexlivet negativt (10).
- Nogle unge har negative holdninger over for anden seksualitet end heteroseksualitet. Derfor anbefaler flere undersøgelser, at det er en god idé at lade emnet indgå med større vægt i seksualundervisningen. (1, 5, 3)
- En del af den mobning og diskrimination, der finder sted i grundskolen og på ungdomsuddannelser, er motiveret af snævre normer om køn og seksualitet. (12,13)
- "Seksualitet" er et af de emner, som unge på ungdomsuddannelserne efterlyser mere undervisning i. (3)
- Børn og unge har et begrænset kendskab til deres basale rettigheder, som de er formuleret i FN's Børnekonvention, og unge efterspørger mere fokus på seksuelle rettigheder i seksualundervisningen. (16, 3)
- Unge, der er seksuelt sammen med personer af eget køn, oplever ofte fordomme, diskrimination og i værste fald vold (såkaldte hadforbrydelser). (5, 9)
- Unge der identificerer sig selv som homo- eller biseksuelle, har signifikant lavere selvværd end jævnaldrende heteroseksuelle unge. (14)
- Danske LGBT-personer (der definerer sig som lesbiske, bøsser, biseksuelle eller transkønnede) har højere risiko for selvmordstanker og selvmordsforsøg end den heteroseksuelle befolkning – for cirka hver tiende af de LGBT-personer, der har forsøgt at begå selvmord, fandt første forsøg sted i barnealderen og den tidlige ungdom. (9)

Fortsættes på næste side ...

... Fortsat fra forrige side

Krop, sundhed og trivsel

- En rundspørge på www.sexlinien.dk peger på, at mange unge generelt er tilfredse med deres krop, men at der også er en stor gruppe, der ikke er særligt tilfredse eller ligefrem "hader den". Unge siger blandt andet, at de er kede af deres vægt, af deres mave, deres kropsform og deres behåring, men også af udseendet af deres kønsorganer (4).
- Unge kæmper i stigende grad med problemer i forhold til deres krop, eksempelvis spiseforstyrrelser, der kan relateres til fokus på kroppen og det ydre, og cirka 1/3 af de 15-19-årige tænker ofte eller altid på hvad de vejer. (14)
- Piger er i højere grad end drenge utilfredse med deres krop. (15)

Sex, sundhed og trivsel

- De fleste unge giver udtryk for, at de føler sig parate, den første gang de har sex, og de laver aftaler med deres partner om den første gang. (1, 2)
- Kun 10 % af de unge angiver, at de var påvirket af alkohol/stoffer, første gang de havde sex. (1, 2)
- Meget få unge giver udtryk for, at de føler sig presset af vennerne til sex første gang (2 %), mens 0,2 % af drengene og 1,5 % af pigerne angiver at have debuteret under direkte tvang. (1, 2)
- Unge giver ofte udtryk for, at de er i tvivl om, hvordan de skal tolke andres handlinger, kropssprog og signaler, når det gælder om at skabe intime eller seksuelle kontakter med andre unge. (4)
- Under 10 % af de unge har oplevelser med seksuelle grænseoverskridelser og overgreb. (1, 2)
- De fleste unge der har erfaringer med seksuelle grænseoverskridelser og overgreb, har disse oplevelser med jævnaldrende unge, som de møder eller kender i forvejen.

KILDER

1. Sundhedsstyrelsen (2007): "Ung 2006. 15-24-åriges seksualitet- viden, holdninger og adfærd".
2. Christian Graugaard (2010): "Vokseværker – et signalement af unge danskeres seksuelle liv".
3. "Det er vigtigt med seksualundervisning til alle unge – en kortlægning af behov og ønsker til seksualundervisning på ungdomsuddannelser i Danmark", Sex & Samfund, 2011.
4. Sexlinien for Unge, www.sexlinien.dk.
5. CASA, Leyla Gransell & Henning Hansen (2009):"Lige og ulige? Homoseksuelle, biseksuelle og transkønnedes levevilkår".
6. https://cpr.dk/service/nyheder/2014/aug/vejledning-og-formular-til-brug-for-ansoegning-om-nyt-personnummer/
7. "Børn og unges mentale helbred – forekomst af psykiske symptomer og lidelse og mulige forebyggelsesindsatser", Vidensråd for Forebyggelse, 2014;
8. "Psykiske problemer er den primære årsag til frafald på erhvervsuddannelserne", Psykiatrifonden, 2011.
9. Christian Graugaard, Annamaria Giraldi og Morten Frisch (2014): "Sundhed og trivsel blandt LGBT-personer."
10. "Seksualitet og sundhed", Vidensråd for Forebyggelse, 2012.
11. "Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke for Seksuel sundhed", Sundhedsstyrelsen, 2012.
12. "Undersøgelse af seksualundervisningen i grundskolen", Sex & Samfund, 2012.
13. Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in the EU Member states, Part II. The social Situation, FRA, 2009.
14. "Når det er svært at være ung i DK – unges trivsel og mistrivsel i tal.", Center for Ungdomsforskning, 2010.
15. "Mange unge er utilfredse med deres krop", Analysenotat fra Børnerådet, 2014.
16. Undersøgelse af danske skolebørn om menneskerettigheder og Børnekonventionen, Unicef og Institut for Menneskerettigheder, 2014.